

Zbirka medijskih objav

INŽENIRSKA ZBORNICA SLOVENIJE,
za obdobje 5. 6. 2019

Število objav: 13

Internet: 10

Tisk: 3

Spremljane teme:

Inženirska dejavnost, ...: 0

Inženirska zbornica ...: 0

Barbara Škraba Flis: 0

Gradbeni zakon: 4

Zakon o ... načrtovanju: 0

Zakon o ... arhitektih: 0

Gradbena parcela: 0

Evidenca stavbnih zemljišč: 0

Svetovni gradbeni forum 2019: 0

Gradbeništvo, graditev: 9

Internet	Naslov	Prodaja nepremičnin naj bi se zmanjšala za okoli 40 odstotkov		
Zaporedna št. 1	Medij; Doseg	Rtvslo.si; 540.375, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 4. 6. 2019		
Stran v zbirki: 5	Avtor	Ana Vojnovič Zorman		
	Teme	Gradbeni zakon		
Povzetek	...Ministrstvu za okolje in prostor ugotavljajo, da bo gradbeno zakonodajo treba spremeniti. Pripravili so nekaj predlogov sprememb Zakona o urejanju prostora in Gradbenega zakona, ki so že v javni obravnavi. V oddaji KODA ob 17.30 na TV SLO 1 Kakšne so in kakšne bi morale biti spremembe gradbenega zakona? Naši gosti bodo Luka Ivanič z Ministrstva za okolje...			

Internet	Naslov	Gradbeništvo s polno paro tudi letos		
Zaporedna št. 2	Medij; Doseg	Delo.si; 454.365, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 4. 6. 2019		
Stran v zbirki: 9	Avtor	Nejc Gole		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Pomgrad. Ljubljana – Novomeški CGP, murskosoboški Pomgrad in Kolektorjeva gradbinca so največja gradbena podjetja v državi. Po lanskem uspešnem letu za gradbeništvo to močno raste tudi letos. Težave pa so pomanjkanje kadrov, podražitev materiala in dolgoročno še vedno nepredvidljiv obseg projektov. Čisti prihodki...			

Internet	Naslov	Kako vzdržljivi in trdni so streha in njeni elementi?		
Zaporedna št. 3	Medij; Doseg	Vecer.com; 286.983, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Novice; 5. 6. 2019		
Stran v zbirki: 13	Avtor	Sanja Verovnik		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...za kakovostno vgradnjo. Ta je po besedah strokovnjakov marsikje v Sloveniji izvedena nepravilno. Poškodbe, odvisne od energije Strokovnjaki Zavoda za gradbeništvo Slovenije (ZAG), v laboratorijih katerega izvajajo meritve odpornosti proti toči, pojasnijo, da pogoje, ki jih morajo izpolnjevati gradbeni proizvodi,...			

Tisk	Naslov	Popovič odšel, njegovi "posli" ostajajo		
Zaporedna št. 4	Medij; Doseg	Delo; 153.990, Slovenija	Stran: 4	Površina: 917 cm ²
	Rubrika, Datum	Aktualno; 5. 6. 2019		
Stran v zbirki: 15	Avtor	Suzana Kos		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	Popovič odšel, njegovi »posli« ostajajo Nenavadna sosledja Občina Koper najprej uredila komunalno infrastrukturo in omogočila komercialno gradnjo hišnemu gradbincu Koper - Pod razvpitim stanovanjskim naseljem Nokturno, ki je po stečaju družbe GPG inženiring končal v rokah slabe banke, raste novo			

Tisk	Naslov	Čas teče, Koroška pa čaka		
Zaporedna št. 5	Medij; Doseg	Večer; 107.900, Slovenija	Stran: 13	Površina: 293 cm ²
	Rubrika, Datum	Koroška; 5. 6. 2019		
Stran v zbirki: 16	Avtor	Tomaž Ranc		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...aktivnosti potekajo v skladu s terminskimi roki. "Vzporedno s projektiranjem poteka tudi proučevanje tehnologije gradnje, ki bo opredelila faznost in etapnost graditve celotnega 17,5 km dolgega odseka. V izhodišču so bile določene prve tri lokacije, ki se obravnavajo prednostno," so še dodali. Kot je znano, sta dve na...			

Tisk	Naslov	Notarji ne bodo imeli več izgovorov pri zavračanju nepremičninskih poslov		
Zaporedna št. 6	Medij; Doseg	Finance; 80.900, Slovenija	Stran: 4	Površina: 707 cm ²
	Rubrika, Datum	Dogodki in ozadja; 5. 6. 2019		
Stran v zbirki: 18	Avtor	V. K. , Tanja Smrekar		
	Teme	Gradbeni zakon		
Povzetek	...Notarji ne bodo imeli več izgovorov pri zavračanju nepremičninskih poslov Določbe gradbene zakonodaje , zdaj gre še za predloge, bodo bolj jas; podobne tistim, ki so že veljale pred novim zakonom; notarji bodo r sklepanju poslov preveriti, ali je v zemljiški...			

Internet	Naslov	Gradbeništvo s polno paro tudi letos		
Zaporedna št. 7	Medij; Doseg	Times.si; 61.010, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 4. 6. 2019		
Stran v zbirki: 22	Avtor	Nejc Gole		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Pomgrad. Ljubljana – Novomeški CGP, murskosoboški Pomgrad in Kolektorjeva gradbinca so največja gradbena podjetja v državi. Po lanskem uspešnem letu za gradbeništvo to močno raste tudi letos. Težave pa so pomanjkanje kadrov, podražitev materiala in dolgoročno še vedno nepredvidljiv obseg projektov. Čisti prihodki...			

Internet	Naslov	Akademija gradbenih investicij (AGI)		
Zaporedna št. 8	Medij; Doseg	Si21.com; 10.000, Slovenija		
	Rubrika, Datum	ostalo; 4. 6. 2019		
Stran v zbirki: 23	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...namenjena vsem gradbenim naročnikom, investitorjem, projektantom, inženirjem in izvajalcem kontrole kakovosti. Je prva, ki povezuje investicije tako z gradbeništvom kot tudi energetiko. Akademijo je do sedaj obiskalo 45 udeležencev, skupno je bilo podeljenih že 38 certifikatov za izvajanje in vodenje investicijskih...			

Internet	Naslov	Seminar: Novo poglavje na področju napotovanja delavcev		
Zaporedna št. 9	Medij; Doseg	Cnvos.si; , Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 4. 6. 2019		
Stran v zbirki: 24	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...napotovanja delavcev", ki ga ZRC SAZU skupaj s partnerji organizira v okviru projekta Con3Post: Napotovanje državljanov tretjih držav. Proučevanje trenda v gradbeništvu . Več informacij o dogodku najdete na spletni strani ZRC SAZU. ...			

Internet	Naslov	V javni razpravi sta Zakon o urejanju prostora in Gradbeni zakon		
Zaporedna št. 10	Medij; Doseg	Cnvo.si; , Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 4. 6. 2019		
Stran v zbirki: 25	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeni zakon		
Povzetek	...Ministrstvo za okolje in prostor je v javno obravnavo podalo spremembe in dopolnitve Gradbenega zakona ter Zakona o urejanju prostora. Oba dokumenta najdete na spletni strani MOP. Pripombe in predloge lahko posredujete do nedelje, 30. junija 2019. ...			

Internet	Naslov	Z novim pozivom Eko sklada dodana dva nova ukrepa		
Zaporedna št. 11	Medij; Doseg	Nas-stik.si; , Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 4. 6. 2019		
Stran v zbirki: 27	Avtor	Miro Jakomin		
	Teme	Gradbeni zakon		
Povzetek	...varstvenega dodatka. Za izvedbo večine ukrepov je odslej potrebno izdelati projektno dokumentacijo za izvedbo gradnje, pri izvedbi pa mora biti skladno z Gradbenim zakonom zagotovljen nadzor....			

Internet	Naslov	DL: Metliški obrtniki pričakujejo ugodno podjetniško klimo		
Zaporedna št. 12	Medij; Doseg	Lokalno.si; , Slovenija		
	Rubrika, Datum	ostalo; 4. 6. 2019		
Stran v zbirki: 30	Avtor	Jakše M. Bezek		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Vanjo je vključenih 180 obrtnikov in podjetnikov, pri katerih je zaposlenih 700 ljudi. Največ se jih ukvarja z gostinstvom, prometom, kovinarstvom in gradbeništvom . Spodbudno je, da se je lani v zbornico na novo vpisalo 17 podjetnikov, torej štirikrat več, kot jih je iz nje izstopilo. Na nedavnem letnem zboru je...			

Internet	Naslov	Teš lani še poglobil izgubo		
Zaporedna št. 13	Medij; Doseg	Politikis.si; , Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 4. 6. 2019		
Stran v zbirki: 32	Avtor	Urednik		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...odstopil Arman Koritnik. Teš 6, ki ima sicer 40-letno življenjsko dobo, je začel poskusno obratovati junija 2015, zaradi visoke vrednosti projekta njegove graditve, ki je z začetnih 600 milijonov evrov poskočila na 1,428 milijarde evrov, pa je že od začetka vzbujal dvome o upravičenosti, ekonomičnosti in transparentnosti....			

Prodaja nepremičnin naj bi se zmanjšala za okoli 40 odstotkov

Sprejem **gradbene zakonodaje**

Ana Vojnović Zorman, TV Slovenija | 4. junij 2019 ob 14:40
MMC RTV SLO, Televizija Slovenija

V oddaji Koda ob 17.30 na 1. programu TV Slovenija o novi **gradbeni zakonodaji**, ki bo kmalu doživela spremembe. Foto: MMC RTV SLO/Shutterstock

Leto dni je, odkar so začeli veljati trije novi zakoni s področja urejanja prostora in gradnje. Kritiki pravijo, da so postopki zdaj še dolgotrajnejši, kupci pa zaradi neurejene dokumentacije nepremičnin le težka pridobijo bančno posojilo.

Tudi na Ministrstvu za okolje in prostor ugotavljajo, da bo **gradbeno zakonodajo** treba spremeniti. Pripravili so nekaj predlogov sprememb Zakona o urejanju prostora in **Gradbenega zakona**, ki so že v javni obravnavi.

V oddaji KODA ob 17.30 na TV SLO 1

Kakšne so in kakšne bi morale biti spremembe **gradbenega zakona? Naši gosti bodo Luka Ivanič z Ministrstva za okolje in prostor, Boštjan Udovič iz Zbornice za poslovanje z nepremičninami in odvetnik Franci Ježek.**

Primer gledalke, ki je pred desetimi leti v Ljubljani kupila stanovanje v večstanovanjski stavbi, za katero je bilo videti, da ima urejeno vso dokumentacijo, kasneje pa se je izkazalo, da to ne drži, legalizacija pa je trenutno praktično nemogoča, je le eden od mnogih. *"Stanovanje je bilo vpisano v zemljiško knjigo, stavba je bila vpisana v kataster stavb, imela je narejen etažni načrt. Tudi v banki ni bilo težav, dobila sem posojilo,"* je povedala Ljubljankanka, ki je želela ostati anonimna in je šele pred kratkim ugotovila, da živi v stavbi, ki nima urejene legalne dokumentacije. *"Sosed, ki je kupila stanovanje kasneje, je povedala, da je imela težave pri pridobitvi posojila, saj ga ji banka ni želela odobriti, ker da poslopje pravzaprav ni imelo dovoljenja za večstanovanjsko stavbo,"* je pojasnila. Stavba je torej imela uporabno dovoljenje, a le za enostanovanjski objekt, ne pa za večstanovanjskega. Investitor ob predelavi namreč ni ustrezno uredil dokumentacije. Pri tem je sogovornica začudena nad tem, da je lahko investitor priklopil več števecv. Stavba, ki je nekoč imela le enega, ima danes več števecv za vodo, elektriko, plin na javnem komunalnem omrežju. *"Vse to je uredil, ne da bi plačal prispevke in ne da bi ga kdorkoli vprašal, ali je pridobil uporabno dovoljenje za večstanovanjsko stavbo,"* je začudena Ljubljankanka.

Stanovalci živijo v strahu, da jih bodo izselili

Podobnih primerov je ogromno, pravijo v podjetju Arhi-3k, ki se ukvarja z legalizacijo nepremičnin, ureditev papirjev pa trenutno ni mogoča. *"Občine ne izvajajo lokacijske preveritve, zato tem objektom in tem stanovanjem ne moremo urediti dokumentacije. Mislim, da bo treba počakati na boljše razlage ali celo na spremembo dela zakonodaje. Je pa to velik problem in veliko stanovanj je tudi v takih objektih,"* opozarja Gordana Rađenović, vodja projektov pri podjetju Arhi-3k. "Iz dneva v dan živimo v negotovosti, da bo nekdo prišel in nas izselil. Stavba ni primerna za bivanje, ker nima uporabnega dovoljenja, živimo v strahu," je še povedala gledalka.

"90 odstotkov objektov je neskladnih z zakonodajo"

V Sloveniji je približno milijon in 160 tisoč evidentiranih objektov. Po prvotnih ocenah gradbenega inšpektorata naj bi bilo 20 odstotkov takih, ki niso grajeni skladno z dokumentacijo. *"Letos se je to izkazalo za zelo drugačno številko. Stroka je predvidevala, da bo ta številka vsaj še enkrat večja. Trenutno pa je vsaj 90 odstotkov objektov na trgu neskladnih z zakonom oziroma nima ustrezne dokumentacije,"* meni Gordana Rađenović. Nepremičninski agent Predrag Todić iz agencije Ljubljana nepremičnine ugotavlja, da se je prodaja nepremičnin v zadnjem letu, odkar velja novi **Gradbeni zakon**, zmanjšala za več kot 30 odstotkov. Veliko zmede je povzročil zlasti 93. člen zakona, ki določa, da morajo upravljavci, notarji, inženirji in drugi pristojni preveriti, ali je za objekt izdano gradbeno dovoljenje.

Kupcem nepremičnin pravna varnost ni zagotovljena

Odvetnica Avrelja Barle Kuk opozarja, da je bil promet z nepremičninami močno oviran, zato je ministrstvo izdalo tolmačenje, da se naloge notarjev nanašajo izključno na preverjanje zaznamb inšpekcijskih postopkov. Ostaja pa vprašanje, ali je objekt zgrajen v skladu z gradbenim dovoljenjem. Na Notarski zbornici Slovenije so Ministrstvu za okolje in prostor predlagali, da vzpostavi evidence, na podlagi katerih bi notarji lahko z gotovostjo preverili, ali sta objekt, ki je v pravnem prometu, in izdano gradbeno dovoljenje skladna. *"Predlagali smo, da se vzpostavijo evidence glede tega, a se Ministrstvu za okolje in prostor in Ministrstvu za infrastrukturo naš predlog ni zdel umesten in sprejemljiv, tako da evidenc ni,"* je povedala predsednica Notarske zbornice Slovenije Sonja Kralj. Tudi 117. člen, ki omogoča pridobitev dovoljenja za objekt daljšega obstoja, ne ponuja enotnih rešitev za primere, pri katerih gre za neskladje med dejanskim stanjem in katastrom oziroma zemljiško knjigo. Ministrstvo za okolje je na podlagi kritik in stališč, ki sta jih navedli tako strokovna kot laična javnost, pripravilo spremembe Zakona o urejanju prostora in **Gradbenega zakona**, ki bodo v javni obravnavi do 30. junija.

Gradbeništvo s polno paro tudi letos

D [delo.si/gospodarstvo/novice/gradbenistvo-s-polno-paro-tudi-letos-191371.html](https://www.delo.si/gospodarstvo/novice/gradbenistvo-s-polno-paro-tudi-letos-191371.html)

Odpri galerijo

Ena večjih težav v **gradbeništvu** je pomanjkanje kakovostne delovne sile, vseh izobrazbenih ravni. Foto Roman Šipić

Ljubljana – Novomeški CGP, murskosoboški Pomgrad in Kolektorjeva gradbinca so največja gradbena podjetja v državi. Po lanskem uspešnem letu za **gradbeništvo** to močno raste tudi letos. Težave pa so pomanjkanje kadrov, podražitev materiala in dolgoročno še vedno nepredvidljiv obseg projektov.

Čisti prihodki slovenskih podjetij v **gradbeništvu** so lani narasli za 21,7 odstotka, na 4,9 milijarde evrov (za primerjavo; v pregretem letu 2008 so SCT, Primorje, Vegrad in drugi ustvarili 7,7 milijarde evrov prometa), neto čisti dobiček pa se je povečal za 92 odstotkov, na 157 milijonov evrov.

Promet so povečale vse družbe z lestvice 15 največjih gradbenih podjetij v državi, razen Telekomovega GVO. Največjo rast so ustvarili GH holding, ki je prihodke povečal za 94 odstotkov, Gorenjska gradbena družba (za 62 odstotkov) in avstrijski Strabag (za 58 odstotkov).

Gradbeništvo Foto Delo

Trojica največjih

Največje družbe iz panoge **gradbeništva** so CGP s 160,2 milijona evrov prihodkov lani, Pomgrad s 149,9

milijona evrov ter Kolektor Koling s 123,3 milijona evrov in Kolektor CPG s 120,1 milijona evrov prihodkov.

Če bi združili prihodke obeh Kolektorjevih gradbincev – Kolektor Koling je namreč lastnik novogoriškega Kolektorja CPG –, bi prihodki presegli 243 milijonov evrov, obe družbi sta tudi poslovali z več kot tremi milijoni evrov čistega dobička. V skupini Kolektor **gradbeništvo** rast prihodkov pripisujejo predvsem ugodnim vremenskim razmeram in obsegu gradbenih del.

»Namreč, na železniški infrastrukturi se pospešeno izvajajo obsežne nadgradnje in obnove. Obenem pa dela zelo intenzivno potekajo tudi na projektih visokogradnje, tako kot tudi vzdrževalna dela na cestah, ki jih je država zadnja leta zanemarjala,« je pojasnil direktor strateške prodaje Marko Trampuž.

Marko Trampuž iz podjetja Kolektor Koling, Ljubljana Slovenija 28.11.2018 [Portret, nova stanovanja Bellvie v ☐i☐ki] Foto Roman ☐ipič/delo

Za letos pričakuje, da bo poslovanje primerljivo z lanskim, saj povpraševanje po gradbenih delih kljub napovedovanju nove finančne krize ostaja. Zdaj dokončujejo tovarno medicinskih elastomerov Lonstroff v Logatcu in nadaljujejo gradnjo tehnološkega središča Eles v Beričevem. Delajo na železnici Rimske Toplice–Celje ter na železniškem dostopu v Luko Reka, dokončujejo sanacijo viadukta Ravbarkomanda, gradijo dostopne ceste za drugi tir pa kanalizacijski sistem na Krku ter vodovodno in kanalizacijsko omrežje v Petrinji.

Marko Trampuž,
Kolektor

Pričakujemo, da bo poslovanje do konca leta primerljivo z lanskim, saj opažamo, da kljub napovedovanju nove finančne krize povpraševanje po gradbenih delih ostaja. Trenutno je gospodarska rast stabilna in večina gradbincev v Sloveniji ima dobro zasedene zmogljivosti, se pa gradbena podjetja srečujemo s pomanjkanjem ustreznega strokovnega kadra in nepredvidljivim nihanjem števila projektov, zaradi česar je naša stabilnost dolgoročno otežena.

CGP je lani ustvaril 160,2 milijona evrov prihodkov, njihova rast pa je tudi posledica lanske pripojitve CGP – Gradenj in IGM Save. Novomeški gradbinec je ustvaril tudi 9,1 milijona evrov čistega dobička, kar je največ med vsemi gradbenimi podjetji. Njihov podpis je, med drugim, na Yaskawini tovarni robotov v Kočevju, logističnem centru Kuehne + Nagel na Brniku, gradijo logistični center za Lidl v Arji vasi, prisotni so na cestnih in železniških projektih.

Kristian Ravnič,
Pomgrad

Ker imamo v panogi težave s pridobivanjem ustreznega tehničnega kadra, smo v Pomgradu izjemno usmerjeni v razvoj zaposlenih, njihovo motivacijo in zadržanje ključnih kadrov ter v izvajanje aktivnosti prek Akademije Pomgrad. Drugi izziv v panogi je problematika dviga vhodnih cen materialov, tudi plač. Zato smo trenutno v našem podjetju bolj usmerjeni v zniževanje stroškov in izboljšanje izkoriščenosti osnovnih sredstev, več energije pa obenem posvečamo obvladovanju projektnih tveganj na ravni komercialne in kasneje operativne izvedbe.

Družba Pomgrad je lani ustvarila 149,9 milijona evrov prihodkov in dva milijona evrov čistega dobička, celotna skupina Pomgrad pa 182,7 milijona evrov prihodkov in 2,3 milijona evrov čistega dobička. Član uprave Pomgrada Kristian Ravnič rast pripisuje pridobitvi nekaj večjih infrastrukturnih projektov, predvsem na železnici: »V času gospodarske rasti smo se organizirali tako, da imamo v zalednih službah manjši pritisk na pridobivanje projektov, s čimer smo lahko bolj osredotočeni na projekte, ki prinašajo višjo razliko v ceni. To pomeni, da smo v letošnje leto prenesli bistveno več posla, kar je za nas dober temelj za komercialne aktivnosti. Tako se bomo pripravili tudi na pričakovani čas zastajanja rasti.«

Fantomski gradbinec, večji od Strabaga, GH holdinga ...

Med 15 največjih podjetij, registriranih za **gradbeništvo**, se uvrščata še dve, ki ju nismo uvrstili na našo lestvico. Eno od njiju je družba Volnik, ki ji bilance prikazujejo 64,8 milijona evrov prihodkov. Družba ima

enega zaposlenega, ne pozna pa je nobeden od naših sogovornikov iz **gradbeništva**.

Volnik iz Dekanov je registriran za gradnjo cest. A videti je, da doslej vsaj za državo še ni zgradil ceste, saj od proračunskih porabnikov ni prejel skoraj nobenih sredstev. Poslovodni izkazi mu za lani prikazujejo 64,8 milijona evrov prihodkov – leto prej 26 milijonov evrov –, kar je več od Strabaga, GH holdinga, železniškega gradbenega podjetja SŽ – ŽGP, ki gradijo največje projekte v državi. Po prihodkih je bila ta družba lani sedmo največje podjetje, registrirano za **gradbeništvo**. Vendar ima Volnik, glede na bazo Gvin, le enega zaposlenega.

Lastnik in direktor družbe je Primož Tavčar. Ta na naša vprašanja ni želel odgovarjati.

Družba je sicer od lanskega junija do letošnjega februarja podjetju Mamut v Banjaluko nakazala 3,4 milijona evrov, kažejo evidence Urada za preprečevanje pranja denarja. Mamut je bil ustanovljen dva meseca pred začetkom nakazil. Banka mora sicer za transakcije nad 15.000 evrov v tvegane države pridobiti podatke o izvoru denarja, namenu transakcije in tako dalje.

Na lestvico nismo uvrstili niti podjetja Invest4SEE RE ALFA, ki je lani ustvarilo 54,2 milijona evrov.

Nepremičninska družba je za Kuehne + Nagel zgradila logistični center na Brniku.

Visoka rast tudi letos, a izzivi ostajajo

Gradbeništvo sicer letos nadaljuje lansko rast. Vrednost opravljenih gradbenih del v prvem četrtletju je bila 22,8 odstotka višja kakor v istem obdobju lani. Na stavbah je bila višja za 18,1 odstotka, na gradbenih inženirskih objektih pa za 24 odstotkov, kažejo podatki državnega statističnega urada.

Gradbeništvo Foto Delo

Na vprašanje, ali se panoga pregreva, je direktor gradbene zbornice na GZS Jože Renar odgovoril, da je tveganje pregrevanja nizko. Informacije iz podjetij namreč kažejo, da bo obseg podoben lanskemu, investitorji, predvsem zasebni na stanovanjski gradnji, pa bodo previdnejši kot pred zadnjo krizo. »Panoga ima trenutno skoraj optimalno zasedene zmogljivosti, njihovo nadaljnje hitro povečevanje bi lahko vodilo v pretirano rast stroškov, zato je primerna rast lahko le zelo postopna. Ozko grlo so tako pri nas kot v naši soseščini postali kadri,« je dodal Renar.

Jože Renar na tiskovni konferenci v prostorih GZS. Ljubljana 10. november 2014 Foto Matej Družnik/delo

Jože Renar,
GZS

Največji izziv so postali kakovostni kadri, ki jih v **gradbeništvu** primanjkuje na vseh ravneh izobrazbe. Zato si prizadevamo za ustanovitev paritetnega sklada za **gradbeništvo**, ki bo omogočil manjša tveganja za podjetja in boljše razmere za zaposlene v **gradbeništvu** po avstrijskem vzoru. Pri tem mora ključni del opraviti država in upamo, da bo o pobudi sindikata delavcev gradbenih dejavnosti o tem že julija razpravljala ekonomsko-socialni svet.

Poleg pomanjkanja kadrov sogovorniki iz **gradbeništva** opozarjajo na dvig cen materialov in plač ter dolgoročno še vedno nepredvidljivo nihanje števila projektov. Renar je pristavil, da si prizadevajo za izboljšanje ponudbe bank za zavarovanja plačil izvajalcem. Večina izvajalcev namreč dela brez zavarovanj, poleg tega to spodbuja investitorje k preveč tveganim investicijam, kar na koncu plačajo nepoplačani izvajalci, podizvajalci in dobavitelji: »Tako trenutno z Združenjem bank Slovenije pripravljamo kakovostno ponudbo akreditivov za gradbene izvajalce in podizvajalce, ki so v Sloveniji novost, a pričakujemo, da bodo tudi nedavne negativne izkušnje pripomogle k večji uveljavitvi tega instrumenta.«

Blaž Miklavčič, predsednik GH holdinga, Ljubljana Slovenija 03.11.2017 [Portret] Foto Roman Čipić/delo

Blaž Miklavčič

GH holding

Leto 2018 je bilo kot vsako zelo zahtevno, predvsem pa bogato z novimi naročili. Sklenili smo za 150 milijonov evrov novih pogodb, predvsem v tujini. Delamo na več tehnološko zahtevnih projektih, veliko jih je na Hrvaškem in v Srbiji. To za nas niso novi trgi, a na njih nimamo toliko izkušenj ter predvsem pravnih in komercialnih kompetenc kot doma.

Kako vzdržljivi in trdni so streha in njeni elementi?

v [vecer.com/kako-vzdrzljivi-in-trdni-so-streha-in-njeni-elementi-10019490](https://www.vecer.com/kako-vzdrzljivi-in-trdni-so-streha-in-njeni-elementi-10019490)

[Sanja Verovnik](#)

Glede na to, da so nalivi vse močnejši, sunki vetra vse bolj intenzivni, toča pa vse debelejša, kako varni so pred vsemi vremenskimi pojavi naša streha, elementi na njej in s tem tudi naš dom?

Vremenskih nevšečnosti je vedno več, vedno pogostejše so dogajajo in skoraj ni več kraja v Sloveniji, ki se z njimi še ne bi srečal. Prizadenejo lahko najbolj izpostavljene dele našega domovanja, na primer streho in njene elemente. **Uroš Justinek** iz podjetja Hosekra opozori, da je zelo pomembno, kako je strešna kritina pritrjena. "Kljubovati mora močnemu vetru, da pa to dejansko uspe, mora biti pritrjena z originalnim pritrdilnim materialom in po navodilih proizvajalca." Justinek razloži, da je veliko odvisno tudi od materiala, iz katerega je kritina. Na primer kovinsko kritino lahko toča trajno deformira, opozori sogovornik, kar ni lepo na pogled, vendar pa kritina še vedno opravlja svojo primarno funkcijo. "Največjo škodo lahko naredi orkanski veter, kajti če kritina ni primerno pritrjena, jo lahko celo odpihne. Če je kritina pritrjena po navodilih proizvajalca, se nimamo kaj bati tudi v najbolj ekstremnih vremenskih situacijah," še pojasni Justinek.

Pregled po toči je nujen

Uroš Justinek iz podjetja Hosekra pravi, da je treba streho po toči v vsakem primeru pregledati: "Pri pločevinastih strehah lahko pri ekstremni debelini toče nastanejo vdolbine, ki sicer ne zmanjšajo funkcionalnosti strešne kritine, vendar pa skazijo videz. Pomembno je, da se ne pregleda samo površina strehe, ampak tudi njeni manjši detajli - obrobe, strešna okna ...

Kristina Leban Bavcon iz podjetja Eternit svetuje redno pregledovanje strehe po vsaki ujmi. "S tem se lahko izognemo nepotrebnim stroškom. Opažanja na terenu kažejo, da neurja zadnja leta najbolj poškodujejo stare salonitne strehe zaradi dotrajanosti in majhnih naklonov, saj so udarci toče na položno kritino najmočnejši. Večine preostalih kritin pa na strehe z majhnim naklonom ni mogoče položiti in tako se zdi, da imajo v hudi toči te druge kritine prednost. Vlaknocementna kritina je v normalnih vremenskih razmerah zelo odporna proti toči, saj je zelo elastična, kar pomeni, da je občutno bolj odporna proti mehanskim poškodbam kot stara salonitna plošča."

Tudi **Kristina Leban Bavcon** iz podjetja Eternit ugotavlja, da živimo v času pogostih vremenskih nevšečnosti: "Vročinska obdobja prekinjajo močna neurja. Težke poškodbe kritine zaradi toče in snega prav tako niso nobena izjema. Prav te vremenske nevšečnosti zaradi spreminjanja klime v zadnjih letih prehajajo v ekstremne vremenske razmere in narekujejo večjo pozornost pri izbiri in montaži kritine." Po besedah Bavconove strokovnjaki opozarjajo, da bodo ekstremni vremenski pojavi vse pogostejši, zato se moramo nanje kar najbolje pripraviti. "Ogroženi so vsa območja in objekti, najbolj pa je na udaru streha. Ob vsej krutosti narave zato ne preseneča, da mnogi ne zaupajo nobeni kritini več. Sneg, led, neurja in viharji ter močni nalivi in toča uničujejo videz in funkcionalnost kritine, največkrat tudi podkonstrukcije," opozarja sogovornica.

Strešnim oknom s kaljenim steklom toča naj ne bi prišla do živega, pravijo v Veluxu.Velux

Problem je nestrokovna vgradnja

"Pogosto vidimo, da orkanski veter odkriva strehe, do česar pride izključno zaradi nestrokovne vgradnje strešne kritine in zaradi varčevanja pri pritrdilnem materialu," pravi Justinek iz Hosekre. Kristina Leban Bavcon iz Eternita meni, da moramo v prvi vrsti poskrbeti za višje zahteve pri gradnji, izbirati prave

materiale pa tudi poskrbeti za kakovostno vgradnjo. Ta je po besedah strokovnjakov marsikje v Sloveniji izvedena nepravilno.

Poškodbe, odvisne od energije

Strokovnjaki Zavoda za **gradbeništvo** Slovenije (ZAG), v laboratorijih katerega izvajajo meritve odpornosti proti toči, pojasnijo, da pogoje, ki jih morajo izpolnjevati gradbeni proizvodi, namenjeni za trajno vgradnjo v gradbene objekte, in so zajeti v harmoniziranih tehničnih standardih, določa uredba Evropske unije. Pogoje za tiste, ki niso zajeti v omenjenih specifikacijah, pa zakon o gradbenih proizvodih. "V prvem primeru proizvajalec izda izjavo o lastnostih in proizvod označi z oznako CE," pojasnijo v ZAG, "v drugem pa izda izjavo o lastnostih na podlagi veljavnih slovenskih nacionalnih standardov ali slovenskega tehničnega soglasja in proizvod ustrezno označi, vendar brez oznake CE." Za nekatere vrste kritine obstajajo harmonizirani standardi, ki običajno združujejo proizvode glede na material ali konstrukcijske značilnosti. V njih so naštetih lastnosti, ki jih je treba določiti za proizvod, in tudi postopek določitve posamezne lastnosti, nadaljujejo strokovnjaki ZAG. "Za različne strešne kritine so bistvenega pomena predvsem naslednje lastnosti: mehanska odpornost, vodotesnost, toplotna upornost, odpornost proti udarcem, dimenzijska stabilnost, sproščanje nevarnih snovi, trajnost v različnih razmerah, odpornost proti požaru z zunanje strani, odziv na ogenj (razred A1 do F), v nekaterih primerih tudi požarna odpornost (REI 30 ...)." Kot pravijo strokovnjaki ZAG, so poškodbe zaradi vremenskih nevšečnosti pogosto odvisne od energije, s katero prileti zrno toče v kritino, energija pa je odvisna od velikosti in kompaktnosti zrn. "Pri preizkušanju se uporabljajo kompaktna ledena zrna, kar je tudi najbolj zahteven primer. Poškodbe na kritini so poleg tega odvisne od naklona strehe, podlaga in pritrditev kritine pa nanje ne vplivata bistveno in nista predmet preizkušanja." A v ZAG pojasnijo, da so tovrstni preizkusi pri nas redki, z oznakami o odpornosti proti toči je opremljen le manjšinski delež kritine na slovenskem trgu. Zanje se odločajo le proizvajalci, ki bi želeli nadstandardne karakteristike.

Pričakovati je, da so novodobne kritine, če jih primerjamo s tistimi izpred nekaj let, bolj odporne proti muhastemu vremenu.

A Uroš Justinek pravi, da je kritino težko prilagoditi vremenskim razmeram. "Tehnologija je napredovala, a je težko izumiti kaj revolucionarnega," še poudari sogovornik. Tudi Kristina Leban Bavcon pove, da se materiali sicer spreminjajo in izboljšujejo, a še vedno ima velik pomen sprememba klime. "Valovitka po svojih fizikalno-mehanskih lastnostih krepko presega kakovost prejšnjih materialov. Je estetsko dovršena in enakih dimenzij kot stara plošča, kar pomeni, da lahko novo vlaknocementno ploščo pritrdimo kar na obstoječe nepoškodovane letve in nosilno konstrukcijo. To pa pomeni bistveno nižje stroške zamenjave dotrajane kritine," razloži Bavconova.

Ozelenjena streha varna pred točo

Kakšno škodo lahko povzroči toča na ravni strehi, je odvisno od velikosti zrn toče in tudi od tega, kakšna je ta streha, pojasni **Miran Korenčič** iz podjetja Lespatex. "Če je ozelenjena, se ne zgodi prav veliko, saj ima streha zadostno mehansko zaščito. Problematične znajo biti le obrobe na strehi, pa zračniki in odvodi." Močni nalivi v kombinaciji z vetrom lahko obremenijo odtok streh z velikimi količinami vode, tako da ni zagotovljena hidravlična sposobnost odtokov za odvajanje vode - v takšnih primerih so lahko odtočne vertikale sistema za odvajanje vode s strehe obremenjene tlačno, kar zanesljivo pomeni zamakanje in škodo.

"V kolikor je ravna streha finalno obdelana, lahko toča pusti sledi za seboj, a spet je odvisno od tega, kako velika so njena zrnja in s kakšno intenzivnostjo je padala," razloži Korenčič. Slabost klasične ravne strehe je v tem, da je hidroizolacija bolj izpostavljena različnim zunanjim vplivom, na primer nizkim in visokim temperaturam in UV-žarkom, tudi mehanskim poškodbam. Po besedah Mirana Korenčiča iz podjetja Lespatex je sanacija, v kolikor po nevihti s točo ali močnim vetrom zaznamo poškodbe na ravni strehi, priporočljiva: "Sanacija je lahko točkovna ali celovita, torej zamenjati je potrebno celo streho. Če do sanacije ne pride, lahko posledice občutimo sčasoma."

Ozelenitev na ravni strehi nudi dobro zaščito pred točo. Shutterstock

Fotonapetostni moduli so zelo trpežni

In kako se na vremenske nevšečnosti odzovejo drugi elementi na strehi, na primer sončne elektrarne. Da fotonapetostni moduli brez večjih težav vzdržijo nenadne vremenske spremembe, pojasni **Matejka Ambrož** iz Gen-I. Po njenih besedah lahko prenesejo močan dež, točo, močne sunke vetra, nihanje temperature in vlažnosti ter druge vremenske pojave, kar, kot poudarja sogovornica, potrjujejo različna najstrožja testiranja. "Zdržijo udarce toče premera 25 milimetrov, ki pada pravokotno s hitrostjo 83 kilometrov na uro, in močne sunke vetra do 200 kilometrov na uro. Takšna toča in veter modulov ne poškodujeta, saj so sončne celice neprepustno enkapsulirane z dvema plastema posebne EVA-folije ter dodatno zaščitene s kaljenim steklom na sprednji strani in hrbtno folijo na zadnji strani fotonapetostnega modula. Poleg samih modulov so ključnega pomena tudi kakovost izbrane nosilne konstrukcije, stanje strešne kritine in izvedba inštalacij."

Sončna elektrarna je po besedah proizvajalcev in ponudnikov z izboljšanimi materiali dobro zaščitena pred nevihtami s točo. Shutterstock

Pri dolgoročni investiciji, kot je sončna elektrarna, je po besedah Ambroževe izjemnega pomena izbira partnerja, ki bo zagotovil kvalitetno izvedbo in ponudil kvalitetne module, ki bodo odporni proti vremenskim nevšečnostim. "Poskrbljeno mora biti tudi za ustrezno zavarovanje in vzdrževanje sončne elektrarne, obenem pa se morajo ob izgradnji ponuditi zavarovanje, vzdrževanje, nadzor in dolgoročna garancija." Hkrati Ambroževa opozori, da se materiali, iz katerih so izdelane sodobne sončne elektrarne, vseskozi izboljšujejo iz različnih razlogov, predvsem pa zato, da bi bili bolj vzdržljivi in trpežni ter da bi dosegli boljše izkoristke sončnih elektrarn. "Pri trpežnosti so poleg solarnih komponent ključnega pomena tudi nosilna konstrukcija, kritina poslopja in kakovost izvedenih del," še sklene sogovornica.

Kaljeno steklo, odporno proti udarcem

Direktno izpostavljena toči so tudi strešna okna, zato smo v podjetju Velux preverili, kako vzdržljiva so. **Katja Ličen Pajenk** iz omenjenega podjetja pove, da imajo njihova strešna okna kaljeno steklo, ki je odporno proti toči in udarcem. "Na zunanji strani so pri strešnem oknu poleg stekla še aluminijasti profili, ki se ob toči nekoliko skrivijo. To sicer ne pomeni, da so vitalne okenske funkcije poškodovane, vendar vseeno priporočamo menjava, saj lahko sčasoma nastanejo kakšne trajne poškodbe." Se lahko ob toči ali močnejših sunkih vetra poškoduje zunanje senčilo na strešnem oknu, še vprašamo Katjo Ličen Pajenk. "Zunanje mrežasto senčilo je namenjeno le zaščiti pred vročino in je hkrati neobčutljivo za točo. Za zaščito okna pred zunanjimi vplivi in s tem zaščito pred točo predlagamo zunanjo roletto, ki je narejena iz aluminija. Takšna roleta tudi ublaži hrup, ki nastane ob dežju, nevihtah ali toči."

Za vsak primer je dobro, da imajo vaša okna garancijo, tudi ob poškodbah, ki so posledica toče. Bart Gosselin/Fakro

Tudi v podjetju Fakro, kjer ponujajo strešna okna, pravijo, da je strah, da bi naredila toča škodo na steklih, odveč. Tudi zato, razloži **Metod Marguč** iz tega podjetja, ker je Fakro edini proizvajalec strešnih oken na svetu, ki da garancijo na steklo, ki traja kar 30 let in velja tudi za točo.

Popovič odšel, njegovi »posli« ostajajo

Nenavadna sosledja *Občina Koper najprej uredila komunalno infrastrukturo in omogočila komercialno gradnjo hišnemu gradbincu*

KOPER – Pod razvpitim stanovanjskim naseljem Nokturno, ki je po stečaju družbe GPG inženiring končal v rokah slabe banke, raste novo naselje. Dolgoletni hišni gradbincev koprsk občine, družba Grafist, gradi na prestižnem območju s pogledom na Koprski zaliv več enostanovanjskih hiš.

SUZANA KOS

Primer je zanimiv, ker nakazuje usklajeno delovanje občine in omenjenega gradbenega podjetja. Veljavni akti na tem območju, kjer Grafist zdaj gradi enostanovanjske hiše, namreč dovoljujejo le vzdrževalna dela, dozidavo in nadzidavo na objektih in napravah, le izjemoma je tam mogoča gradnja enostanovanjskih stavb. Pa še to pod pogojem, da je za stavbo zagotovljena vsa komunalna infrastruktura in da načrtovana gradnja ne bo ovirala celovitega urejanja obravnavanega območja. Izpolnjevanje teh pogojev ugotavlja in s soglasjem potrdi občinski urad, pristojen za prostor.

Občina po gradbeno dovoljenje prva ...

In tu se zgodba začne. Mestna občina Koper je poleti leta 2016, razkrivajo dokumenti, ki smo jih pridobili, na pristojno upravno enoto vložila vlogo za izdajo gradbenega dovoljenja za gradnjo komunalne infrastrukture na območju pod naseljem Nokturno. Upravna enota je spomladi leta 2017 občini gradbeno dovoljenje tudi izdala, in sicer za gradnjo komunalne infrastrukture – ceste, vodovoda, cevovoda za odpadno fekalno in meteor-

no vodo, kabelske kanalizacije, elektroenergetskih vodov in javne razsvetljave. Pri tem ni nepomemben podatek, da se za gradnjo gospodarske javne infrastrukture komunalni prispevek ne plača. Izvajalec del je bil Grafist, ki je po aplikaciji protikorupcijske komisije od koprsk občine prejel več kot 33 milijonov evrov plačil za storitve, kot razvpiti občinski hišni gradbincev pa je v obdobju županovanja Borisa Popoviča delal tudi v projektih več krajevnih skupnostih ter za koprsk javne zavode, Rižanski vodovod in lokalno komunalno podjetje.

... le malo pozneje sledi Grafist

Na upravno enoto je nato jeseni istega leta priromala še vloga za izdajo gradbenega dovoljenja za (novo)gradnjo enostanovanjskih objektov na območju pod Nokturnom na parcelah, ki so v lasti Grafista. Avgusta lani so bila izdana gradbena dovoljenja, gradbena dela se izvajajo. Upravna enota je v postopku izdaje ugotovila, da del predvidenih objektov leži na kmetijskem zemljišču. Za 180 kvadratnih metrov parcele, katere namembnost je bila le raba za ekstenzivne oziroma travniške sadovnjake, ne pa gradnja, so Grafistu odmerili nadomestilo zaradi spremembe namembnosti. Nadomestilo znaša 722 evrov. Namensko rabo zemljišča je mogoče doseči le s spremembo občinskega prostorskega akta. »Vse je skladno z zakonodajo,« odgovarja na vprašanje, ali je delovanje usklajeno z občino, ki mu je očitno omogočila profitno gradnjo na tem območju, 75-odstotni lastnik Grafista Ante Guberac. Dodaja, da je vesel, da v šestnajstih letih

sodelovanja njegovega podjetja z občino, ko jo je vodil Boris Popovič, pri pregledanih poslih nobena revizija in tudi policija ni ugotovila spornosti. »Nič ni bilo spornega, vse smo delali transparentno, tudi prihajajočih ugotovitev nadzornega odbora se ne bojim,« dodaja Guberac. Parcele, na katerih gradi hiše, za katere je po njegovih besedah precej zanimanja kupcev, je kupil od koprsk občine, kjer pravijo, da je bila zadnja leta raba teh nepozidanih zemljišč dejansko kmetijska. »Po namembnosti pa so bile te parcele vedno stavbne in jih je kot takšne občina na dražbi tudi prodala,« dodajajo.

Na občini še pojasnjujejo, da je Grafist v primeru gradnje pod Nokturnom tudi dejanski investitor gradnje komunalne infrastrukture, ne glede na to, da je tudi na tabli ob gradbišču kot investitor navedena občina. »Zakonodaja predvideva, da občina kot lastnica komunalne infrastrukture, na območjih, predvidenih za gradnjo, ki še niso komunalno opremljena, z dejanskim investitorjem naložbe lahko sklene pogodbo, po kateri investitor (v tem primeru Grafist) območje v delu oziroma celoti komunalno opremi. Po izgradnji infrastrukture preda občini, vložena sredstva pa se poračunajo v obračunu komunalnega prispevka,« so odgovorili iz občine. Na dodatno vprašanje, komu še so morda omogočili komercialno gradnjo objektov za trg na opisani način, odgovora nismo dobili, bilo pa naj bi »takšnih primerov kar nekaj«. Prav tako ni odgovora, kdo se je z Grafistom za kritje stroškov gradnje komunalne infrastrukture dogovoril, kdo je sprejel ustrezen sklep in kdo ga je podpisal.

Prve ugotovitve nadzornikov znane kmalu

Novi nadzorni odbor občine bo po naših informacijah v dveh tednih sicer predstavil prve ugotovitve o pregledu menjalnih pogodb za zemljišča v letih 2016, 2017, 2018; po naših informacijah so pri pregledu ugotovili kar nekaj poslov, ki so bili izvedeni v škodo občine. Nadzorni odbor bo pregledal tudi več

svetovalnih pogodb, evidence vodenja javne komunalne infrastrukture ter evidence koncesijskih pogodb in njihovega izvajanja.

2,5

milijona evrov je vrednost Grafistovega gradbenega projekta

Ante Guberac zatrjuje, da je vse skladno z zakonodajo.

Koprška občina je leta 2016 zaprosila za gradbeno dovoljenje za komunalno infrastrukturo.

Tako je omogočila komercialno gradnjo na območju, na katerem ta sicer ni dovoljena.

Del sadovnjakov je dobil novo namembnost.

Dolgoletni hišni gradbinec koprške občine, družba Grafist, gradi na prestižnem območju s pogledom na Koprski zaliv več enostanovanjskih hiš. FOTODOKUMENTACIJA DELA

Na tabli jasno piše, da je investitor Mestna občina Koper, na MOK pa trdijo drugače. FOTODOKUMENTACIJA DELA

TRETJA RAZVOJNA OS

Čas teče, Koroška pa čaka

Kdaj bo znana odločitev v zvezi s traso tretje osi med Velenjem in Šentrupertom, o kateri odloča ustavno sodišče? Korošci si želijo odločitve čim prej. Nevzdržne so razmere ob prometnih nesrečah v Hudi luknji in drugod

Tomaž Ranc

Po pričakovanjih in napovedih, tudi vladajoče politike, naj bi odločitev ustavnega sodišča v zvezi z Zahtevo za oceno ustavnosti in zakonitosti Uredbe o državnem prostorskem načrtu za državno cesto od priključka Šentrupert na avtocesti A1 Šentilj-Koper do priključka Velenje jug bila sprejeta že aprila in nato vročena strankam v postopku, a se to ni zgodilo niti v maju. Vprašanje v zvezi z odločitvijo smo naslovili na ustavno sodišče in generalni sekretar **Sebastian Nerad** nam je sporočil, da "odločitev v tem trenutku še ni sprejeta".

"Tudi mi čakamo. Želimo si, da bi do odločitve prišlo čim prej in da bo rešitev pozitivna za celotno regijo," pa je na včerajšnji dan predaje predsedovanja Svetu koroških občin dejal **Tilen Klugler**, župan mestne občine Slovenj Gradec. "Se pa redno sestajamo v zvezi z gradnjo med Velenjem in Slovenj Gradcem," je dejal. Predsedovanje svetu dvanajstih občin je od Kluglerja, predstavnika Mislinjske doline, zdaj prevzel predstavnik zgornjedravske, vuzeniški župan **Franjo Golob**. Prihodnji sestanek koordinacijskega odbora za

gradnjo tretje osi, ki se ga ob predstavnikih regije udeležujejo tudi predstavniki Družbe za avtoceste in ministrstva za infrastrukturo, bo na Prevaljah prihodnji torek.

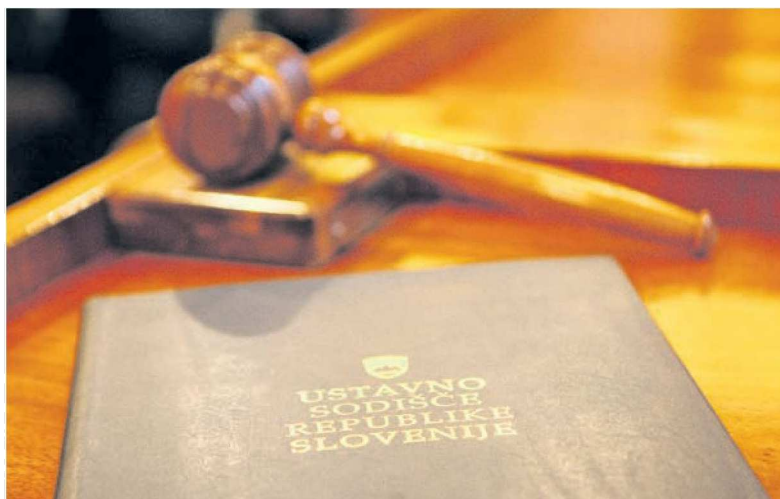
Ali vedo kaj več v zvezi z odločanjem ustavnega sodišča, smo preverjali tudi v občinah Braslovče in Polzela, a tudi tam ne vedo nič. V vmesnem obdobju pa so v javnost prišli poskusi, da bi občini zahtevo za ustavno presojo umaknili, ampak v zvezi z umikom ni bilo soglasja v občinskih svetih.

Tudi z Darsa so nam odgovorili, da čakajo na odločitev ustavnega sodišča, da nimajo informacij, kdaj bo sprejeta, in da težko ocenijo, kakšna bo. V zvezi z delom med Velenjem in Koroško pa pravijo, da so trenutno v teku priprava projektne dokumentacije, pridobivanje nepremičnin in druge aktivnosti za potrebe gradnje in da vse aktivnosti potekajo v skladu s terminskimi roki.

"Vzporedno s projektiranjem poteka tudi proučevanje tehnologije gradnje, ki bo opredelila faznost in etapnost **graditve** celotnega 17,5 km dolgega odseka. V izhodišču so bile določene prve tri lokacije, ki se obravnavajo prednostno," so še dodali. Kot

je znano, sta dve na velenjskem območju in ena (Podgorje) na koroškem.

Mladinska iniciativa pa je javnost znova opozorila, da se je ob slabih cestah prometna varnost v koroški regiji poslabšala. Pri tem se, kot navajajo, naslanjajo na podatke Policijske uprave Celje, po katerih naj bi bilo na območjih policijskih postaj Dravograd in Ravne 70 prometnih nesreč v letu 2014, 88 v letu 2015, 80 v letu 2016, 71 v letu 2017 in 83 v letu 2018. Letos do maja pa beležijo 26 prometnih nesreč. Mladinska iniciativa opozarja tudi, da je bila Koroška v smeri Ljubljane v 14 dneh ob prometnih nesrečah dvakrat popolnoma odrezana od sveta, prometna nesreča s smrtnim izidom pa se je zgodila prav v Hudi luknji, ozkem grlu povezave regije z osrednjim delom države. Obvozne ceste so neprimerne za večji pretok prometa, zato nastanejo zastoji tudi tam. Vsakodnevno se iz regije na delo vozi preko 5000 ljudi, zato je nujna izgradnja nove, pretočne in varne prometnice – tretje razvojne osi, vnovič opozarjajo.

Ustavno sodišče še odloča o trasi tretje osi med Šentrupertom in Velenjem.

Foto: Robert BALEN

Notarji ne bodo imeli več izgovorov pri zavračanju nepremičninskih poslov

Določbe **gradbene zakonodaje**, zdaj gre še za predloge, bodo bolj jasne oziroma podobne tistim, ki so že veljale pred novim zakonom; notarji bodo morali pri sklepanju poslov preveriti, ali je v zemljiški knjigi vpisan inšpekcijski ukrep

TANJA SMREKAR
tanja.smrekar@finance.si

Prenovljeni gradbeni zakon naj bi jasneje določal obveznosti notarjev pri sklepanju nepremičninskih poslov. Takšen je vsaj predlog.

Zdajšnji zakon, ki se uporablja že leto dni, je povzročil veliko težav prodajalcem in kupcem nepremičnin, celo tistim, ki bi prek notarskega zapisa vzeli nepremičnino v najem oziroma jo oddajali. Zakaj? Zaradi zapletov pri notarjih, češ da ne morejo biti odgovorni za to, če je z nepremičnino karkoli narobe, pa to ni vpisano v zemljiško knjigo. Pred sklenitvijo poslov so zahtevali vrsto dokazil, dovoljenj, denimo, uporabnega. V notarske zapise so dajali opozorila, da je posel lahko ničen. Oziroma poslov sploh niso želeli skleniti. Bo s prenovljenim zakonom zdah konec? Kot kaže, da. Notarji so bolj zadovoljni - vračamo se k pravilom, podobnim starim. Torej, preverjali bodo morebitne zaznamke v zemljiški knjigi, inšpekcijske odločbe, tudi - kot so že do zdaj - ali se prodaja zaščitena kmetija, kar je lahko ovira za posle.

Absurdi zdajšnje zakonodaje in prakse

Najprej spomnimo, kaj vse je v zdaj veljavnem **gradbenem zakonu** absurdno. Oziroma kako

lahko različne razlage in strah pred tolmačenjem tega zakona vplivajo na vsakdanje življenje in posle.

Zaradi tega zakona se tresajo notarji, ki se tudi pretirano otepajo odgovornosti, in dajejo nemogoče zahteve ne le pri prodaji in nakupu, temveč celo pri oddaji nepremičnin. Njihove zahteve so strožje od že tako strogih zahtev, predpisanih v zakonu. Notarji zahtevajo uporabno dovoljenje tudi, če hočete nepremičnino le oddati, in ne prodati (ali kupiti). Seveda, če želite za oddajo notarski zapis, kar je načeloma bolj varno kot brez tega.

Gradbeni zakon sicer ne zahteva predložitve uporabnega dovoljenja, a so tega notarji zaradi varnosti vseeno zahtevali. Gre za sporni 93. člen (ta naj bi se zdaj spremenil), v katerem med drugim piše, da morajo notarji pred izvajanjem nekaterih zahtev (denimo spremembe vpisov v zemljiško knjigo, promet z nepremičninami in zemljišči, sklenitev kreditnih poslov) preveriti, ali je za objekt izdano gradbeno dovoljenje, kadar je predpisano. Pa seveda tudi, ali je v zemljiški knjigi izdana kakšna prepoved, plomba. Če vsega navedenega ne naredijo, je lahko posel ničen. To ne nazadnje pomeni, da so lahko tudi notarji predmet tožb. Kaj jih je motilo? To, da niso bili prepričani, ali bi bili odgovorni tudi za to, če objekt ne bi bil zgrajen v skladu z gradbe-

nim dovoljenjem. Česar pa niso usposobljeni preverjati, so nam večkrat dejali.

Iz besedila veljavnega zakona tako ni bilo jasno razvidno, ali prepovedi pri, denimo, prometu z nepremičninami obstajajo le, če so izrečene z inšpekcijsko odločbo, ali tudi sicer. Torej, če gre za nelegalni objekt, pa zanj še ni bil izrečen inšpekcijski ukrep.

Zakaj so notarji z zahtevami po uporabnem dovoljenju bolj papeški od papeža? »Uporabno dovoljenje pomeni večjo varnost, torej to, da je objekt zgrajen v skladu z gradbenim dovoljenjem,« poskušajo zadeve razložiti nekateri nepremičničarji. A kljub temu se jim zahteve zdijo nesorazmerno visoke in neumne. Namreč, nekdo ima lahko uporabno dovoljenje, staro deset let, medtem pa je lahko že marsikaj spremenil. Vse nepremičnine nimajo uporabnih dovoljenj. Denimo, ta se za novovseljene enostanovniške hiše zahtevajo šele od lani. Pri večstanovanjskih nepremičninah in poslovnih prostorih se dogaja tudi, da so dovoljenja izgubljena nekje v birokratskem aparatu.

Kakšne so predlagane spremembe?

Predlagane spremembe, ki se neposredno nanašajo na notarje, s tem pa tudi na nepremičninske posle, določajo, da se šteje za nedovoljeni objekt in neskladno gradnjo le tista upo-

raba objekta, za katerega je izrečen inšpekcijski ukrep. Notarji pa bodo morali preveriti v povezavi s tem le, ali je v zemljiški knjigi vpisana zaznamba o prepovedi v skladu s 94. členom **gradbenega zakona**. Torej, ali je izrečen inšpekcijski ukrep in vpisan v zemljiško knjigo.

Notarji so zadovoljni. Kot pravi predsednica notarske zbornice Sonja Kralj, je predlagatelj sprememb zakona, to je ministrstvo za okolje in prostor, sledil njihovim zahtevam in predlogom: »Ti so bili dani z namenom, da se jasno določijo obveznosti notarjev pri overitvi podpisa, sestavi pogodbe in vložitvi predloga v zemljiško knjigo.« Pripombe bodo sicer še sledile. Predlog zakona je v razpravi do 30. junija.

Če povzamemo: prepovedi, ki jih bodo morali notarji upoštevati po predlaganih spremembah 93. člena **gradbenega zakona** pri vpisih in spremembah v zemljiški knjigi, prometu z objekti in zemljišči, na katerih so objekti, ter sklepanje drugih pravnih poslov bodo vezani le na izdane inšpekcijske odločbe in če bodo te vpisane v zemljiško knjigo. Dvovom torej načeloma ni več - notarji (razen, če bodo kaj posumili) bodo odobrili vaš kupoprodajni, najemni posel, če le ne bo v zemljiški knjigi zaznamka inšpekcije, da je gradnja nedovoljena ali neskladna.

Kakšne so druge spremembe?

■ Med drugimi spremembami poudarjamo še sodbo ustavnega sodišča o spoštovanju pravice do doma v inšpekcijskih postopkih. Novi predlog upošteva nesorazmeren ukrep. Rušitev bo zadržana, če bo zavezanec s sodbo sodišča dokazal, da bi bila ta nesorazmerna glede na njegovo pravico do spoštovanja doma.

S spremembami bodo lahko investitorji brez gradbenega dovoljenja izvedli malo večja dela od vzdrževanja, pri čemer bodo morali pridobiti izjavo pooblaščenega arhitekta ali inženirja pri prijavi začetka gradnje. Ta bi bila obvezna tudi za večja vzdrževalna dela in za vzdrževalna dela v javno korist.

S spremembo bo uporabno dovoljenje mogoče dobiti tudi za objekte z gradbenim dovoljenjem, ki so bili zgrajeni pred 1. januarjem 1998. Zdaj je mogoče pridobiti odločbo, ki se šteje za uporabno dovoljenje, le za objekte, ki so zgrajeni pred 1. januarjem 1998 brez gradbenega dovoljenja.

S spremembami bi razjasnili, kaj pomeni opremljeno stavbno zemljišče in kdaj je mogoča samooskrba objektov. Popravili in dopolnili bodo tudi določbe o vsebini pogodbe o opremljanju. **V.K.**

SHUTTERSTOCK

Gradbeništvo s polno paro tudi letos

D delo.si/gospodarstvo/novice/gradbenistvo-s-polno-paro-tudi-letos-191371.html

Odpri galerijo

Ena večjih težav v **gradbeništvu** je pomanjkanje kakovostne delovne sile, vseh izobrazbenih ravni. Foto Roman Šipić

Ljubljana – Novomeški CGP, murskosoboški Pomgrad in Kolektorjeva gradbinca so največja gradbena podjetja v državi. Po lanskem uspešnem letu za **gradbeništvo** to močno raste tudi letos. Težave pa so pomanjkanje kadrov, podražitev materiala in dolgoročno še vedno nepredvidljiv obseg projektov.

Čisti prihodki slovenskih podjetij v **gradbeništvu** so lani narasli za 21,7 odstotka, na 4,9 milijarde evrov (za primerjavo; v pregretem letu 2008 so SCT, Primorje, Vegrad in drugi ustvarili 7,7 milijarde evrov prometa), neto čisti dobiček pa se je povečal za 92 odstotkov, na 157 milijonov evrov.

Promet so povečale vse družbe z lestvice 15 največjih gradbenih podjetij v državi, razen Telekomovega GVO. Največjo rast so ustvarili GH holding, ki je prihodke povečal za 94 odstotkov, Gorenjska gradbena družba (za 62 odstotkov) in avstrijski Strabag (za 58 odstotkov).

Gradbeništvo Foto Delo

Trojica največjih

Največje družbe iz panoge **gradbeništva** so CGP s 160,2 milijona evrov prihodkov lani, Pomgrad s 149,9

milijona evrov ter Kolektor Koling s 123,3 milijona evrov in Kolektor CPG s 120,1 milijona evrov prihodkov.

Če bi združili prihodke obeh Kolektorjevih gradbincev – Kolektor Koling je namreč lastnik novogoriškega Kolektorja CPG –, bi prihodki presegli 243 milijonov evrov, obe družbi sta tudi poslovali z več kot tremi milijoni evrov čistega dobička. V skupini Kolektor **gradbeništvo** rast prihodkov pripisujejo predvsem ugodnim vremenskim razmeram in obsegu gradbenih del.

»Namreč, na železniški infrastrukturi se pospešeno izvajajo obsežne nadgradnje in obnove. Obenem pa dela zelo intenzivno potekajo tudi na projektih visokogradnje, tako kot tudi vzdrževalna dela na cestah, ki jih je država zadnja leta zanemarjala,« je pojasnil direktor strateške prodaje Marko Trampuž.

Marko Trampuž iz podjetja Kolektor Koling, Ljubljana Slovenija 28.11.2018 [Portret, nova stanovanja Bellvie v ki] Foto Roman ipič/delo

Za letos pričakuje, da bo poslovanje primerljivo z lanskim, saj povpraševanje po gradbenih delih kljub napovedovanju nove finančne krize ostaja. Zdaj dokončujejo tovarno medicinskih elastomerov Lonstroff v Logatcu in nadaljujejo gradnjo tehnološkega središča Eles v Beričevem. Delajo na železnici Rimske Toplice–Celje ter na železniškem dostopu v Luko Reka, dokončujejo sanacijo viadukta Ravbarkomanda, gradijo dostopne ceste za drugi tir pa kanalizacijski sistem na Krku ter vodovodno in kanalizacijsko omrežje v Petrinji.

Marko Trampuž,
Kolektor

Pričakujemo, da bo poslovanje do konca leta primerljivo z lanskim, saj opažamo, da kljub napovedovanju nove finančne krize povpraševanje po gradbenih delih ostaja. Trenutno je gospodarska rast stabilna in večina gradbincev v Sloveniji ima dobro zasedene zmogljivosti, se pa gradbena podjetja srečujemo s pomanjkanjem ustreznega strokovnega kadra in nepredvidljivim nihanjem števila projektov, zaradi česar je naša stabilnost dolgoročno otežena.

CGP je lani ustvaril 160,2 milijona evrov prihodkov, njihova rast pa je tudi posledica lanske pripojitve CGP – Gradenj in IGM Save. Novomeški gradbinec je ustvaril tudi 9,1 milijona evrov čistega dobička, kar je največ med vsemi gradbenimi podjetji. Njihov podpis je, med drugim, na Yaskawini tovarni robotov v Kočevju, logističnem centru Kuehne + Nagel na Brniku, gradijo logistični center za Lidl v Arji vasi, prisotni so na cestnih in železniških projektih.

Kristian Ravnič,
Pomgrad

Ker imamo v panogi težave s pridobivanjem ustreznega tehničnega kadra, smo v Pomgradu izjemno usmerjeni v razvoj zaposlenih, njihovo motivacijo in zadržanje ključnih kadrov ter v izvajanje aktivnosti prek Akademije Pomgrad. Drugi izziv v panogi je problematika dviga vhodnih cen materialov, tudi plač. Zato smo trenutno v našem podjetju bolj usmerjeni v zniževanje stroškov in izboljšanje izkoriščenosti osnovnih sredstev, več energije pa obenem posvečamo obvladovanju projektnih tveganj na ravni komercialne in kasneje operativne izvedbe.

Družba Pomgrad je lani ustvarila 149,9 milijona evrov prihodkov in dva milijona evrov čistega dobička, celotna skupina Pomgrad pa 182,7 milijona evrov prihodkov in 2,3 milijona evrov čistega dobička. Član uprave Pomgrada Kristian Ravnič rast pripisuje pridobitvi nekaj večjih infrastrukturnih projektov, predvsem na železnici: »V času gospodarske rasti smo se organizirali tako, da imamo v zalednih službah manjši pritisk na pridobivanje projektov, s čimer smo lahko bolj osredotočeni na projekte, ki prinašajo višjo razliko v ceni. To pomeni, da smo v letošnje leto prenesli bistveno več posla, kar je za nas dober temelj za komercialne aktivnosti. Tako se bomo pripravili tudi na pričakovani čas zastajanja rasti.«

Fantomski gradbinec, večji od Strabaga, GH holdinga ...

Med 15 največjih podjetij, registriranih za **gradbeništvo**, se uvrščata še dve, ki ju nismo uvrstili na našo lestvico. Eno od njiju je družba Volnik, ki ji bilance prikazujejo 64,8 milijona evrov prihodkov. Družba ima

enega zaposlenega, ne pozna pa je nobeden od naših sogovornikov iz **gradbeništva**.

Volnik iz Dekanov je registriran za gradnjo cest. A videti je, da doslej vsaj za državo še ni zgradil ceste, saj od proračunskih porabnikov ni prejel skoraj nobenih sredstev. Poslovodni izkazi mu za lani prikazujejo 64,8 milijona evrov prihodkov – leto prej 26 milijonov evrov –, kar je več od Strabaga, GH holdinga, železniškega gradbenega podjetja SŽ – ŽGP, ki gradijo največje projekte v državi. Po prihodkih je bila ta družba lani sedmo največje podjetje, registrirano za **gradbeništvo**. Vendar ima Volnik, glede na bazo Gvin, le enega zaposlenega.

Lastnik in direktor družbe je Primož Tavčar. Ta na naša vprašanja ni želel odgovarjati.

Družba je sicer od lanskega junija do letošnjega februarja podjetju Mamut v Banjaluko nakazala 3,4 milijona evrov, kažejo evidence Urada za preprečevanje pranja denarja. Mamut je bil ustanovljen dva meseca pred začetkom nakazil. Banka mora sicer za transakcije nad 15.000 evrov v tvegane države pridobiti podatke o izvoru denarja, namenu transakcije in tako dalje.

Na lestvico nismo uvrstili niti podjetja Invest4SEE RE ALFA, ki je lani ustvarilo 54,2 milijona evrov.

Nepremičninska družba je za Kuehne + Nagel zgradila logistični center na Brniku.

Visoka rast tudi letos, a izzivi ostajajo

Gradbeništvo sicer letos nadaljuje lansko rast. Vrednost opravljenih gradbenih del v prvem četrtletju je bila 22,8 odstotka višja kakor v istem obdobju lani. Na stavbah je bila višja za 18,1 odstotka, na gradbenih inženirskih objektih pa za 24 odstotkov, kažejo podatki državnega statističnega urada.

Gradbeništvo Foto Delo

Na vprašanje, ali se panoga pregreva, je direktor gradbene zbornice na GZS Jože Renar odgovoril, da je tveganje pregrevanja nizko. Informacije iz podjetij namreč kažejo, da bo obseg podoben lanskemu, investitorji, predvsem zasebni na stanovanjski gradnji, pa bodo previdnejši kot pred zadnjo krizo. »Panoga ima trenutno skoraj optimalno zasedene zmogljivosti, njihovo nadaljnje hitro povečevanje bi lahko vodilo v pretirano rast stroškov, zato je primerna rast lahko le zelo postopna. Ozko grlo so tako pri nas kot v naši soseščini postali kadri,« je dodal Renar.

Jože Renar na tiskovni konferenci v prostorih GZS. Ljubljana 10. november 2014 Foto Matej Družnik/delo

Jože Renar,
GZS

Največji izziv so postali kakovostni kadri, ki jih v **gradbeništvu** primanjkuje na vseh ravneh izobrazbe. Zato si prizadevamo za ustanovitev paritetnega sklada za **gradbeništvo**, ki bo omogočil manjša tveganja za podjetja in boljše razmere za zaposlene v **gradbeništvu** po avstrijskem vzoru. Pri tem mora ključni del opraviti država in upamo, da bo o pobudi sindikata delavcev gradbenih dejavnosti o tem že julija razpravljala ekonomsko-socialni svet.

Poleg pomanjkanja kadrov sogovorniki iz **gradbeništva** opozarjajo na dvig cen materialov in plač ter dolgoročno še vedno nepredvidljivo nihanje števila projektov. Renar je pristavil, da si prizadevajo za izboljšanje ponudbe bank za zavarovanja plačil izvajalcem. Večina izvajalcev namreč dela brez zavarovanj, poleg tega to spodbuja investitorje k preveč tveganim investicijam, kar na koncu plačajo nepoplačani izvajalci, podizvajalci in dobavitelji: »Tako trenutno z Združenjem bank Slovenije pripravljamo kakovostno ponudbo akreditivov za gradbene izvajalce in podizvajalce, ki so v Sloveniji novost, a pričakujemo, da bodo tudi nedavne negativne izkušnje pripomogle k večji uveljavitvi tega instrumenta.«

Blaž Miklavčič, predsednik GH holdinga, Ljubljana Slovenija 03.11.2017 [Portret] Foto Roman Čipić/delo

Blaž Miklavčič

GH holding

Leto 2018 je bilo kot vsako zelo zahtevno, predvsem pa bogato z novimi naročili. Sklenili smo za 150 milijonov evrov novih pogodb, predvsem v tujini. Delamo na več tehnološko zahtevnih projektih, veliko jih je na Hrvaškem in v Srbiji. To za nas niso novi trgi, a na njih nimamo toliko izkušenj ter predvsem pravnih in komercialnih kompetenc kot doma.

TOREK, 4. JUNIJ 2019 GOSPODARSKA ZBORNICA SLOVENIJE

Akademija gradbenih investicij (AGI)

Akademija omogoča celosten vpogled v področje gradbenih investicij

4. junij 2019 - Gospodarska kriza je med letoma kriza 2008 in 2016 zarezala v vse dejavnosti, še najbolj v gradbeni sektor. Z modernimi pristopi bi lahko dvignili produktivnost za približno 20 odstotkov, in prav znanje, ki ga nudi Akademija gradbenih investicij (AGI), nam bo to omogočilo.

Jeseni bo na vrsti že tretja izvedba, ki se bo začela 19. septembra, trajala pa bo do 10. oktobra. Organizirana bo v 7. modulih, skupaj bo predavalo 24 vrhunskih strokovnjakov iz Slovenije in tujine, ki bodo predstavili prakse najbolj razvitih držav. Akademija je namenjena vsem gradbenim naročnikom, investitorjem, projektantom, inženirjem in izvajalcem kontrole kakovosti. Je prva, ki povezuje investicije tako z **gradbeništvom** kot tudi energetiko. Akademijo je do sedaj obiskalo 45 udeležencev, skupno je bilo podeljenih že 38 certifikatov za izvajanje in vodenje investicijskih procesov gradenj po kriterijih AGI.

Veliko gradbenikov in investitorjev ve, da se časi spreminjajo in da skozi desetletja **gradbeništvo** ne bo več takšno, kot ga poznamo danes. Prišli bodo novi trendi kakovostnejšega vodenja, pametnih mest, socialnih medijev in digitalizacije, saj je ta v **gradbeništvu** napredovala zelo počasi. Potrebujemo nova znanja in obnovev obstoječih. Prav zato je Akademija gradbenih investicij prava rešitev za vse, ki so vključeni v investicijski proces.

[Več informacij](#)

SEMINAR: NOVO POGLAVJE NA PODROČJU NAPOTOVANJA DELAVCEV

V sredo, 5. junija 2019, ob 13. uri bo v Dvorani zemljepisnega muzeja (Gosposka 16, Ljubljana) potekal seminar "Novo poglavje na področju napotovanja delavcev", ki ga ZRC SAZU skupaj s partnerji organizira v okviru projekta *Con3Post: Napotovanje državljanov tretjih držav. Proučevanje trenda v gradbeništvu*. Več informacij o dogodku najdete na [spletni strani ZRC SAZU](#).

4. 6. 2019

V JAVNI RAZPRAVI STA ZAKON O UREJANJU PROSTORA IN **GRADBENI ZAKON**

Ministrstvo za okolje in prostor je v javno obravnavo podalo spremembe in dopolnitve **Gradbenega zakona** ter Zakona o urejanju prostora. Oba dokumenta najdete na **spletni strani MOP**. Pripombe in predloge lahko posredujete do nedelje, 30. junija 2019.

Z novim pozivom Eko sklada dodana dva nova ukrepa

Datum: 4. 6. 2019 Besedilo: Miro Jakomin, Foto: splet

V okviru novega javnega poziva 67SUB-OBPO19 je na voljo 3,6 milijona evrov sredstev za nepovratne finančne spodbude.

Eko sklad, Slovenski okoljski javni sklad je objavil nov javni poziv za dodeljevanje nepovratnih finančnih spodbud občanom in pravnim osebam za nove skupne naložbe v starejših stavbah s tremi ali več posameznimi deli.

Poziv razširja nabor upravičencev in stavb, ki so upravičene do spodbud za povečanje energijske učinkovitosti. Glede na prejšnji javni poziv sta dodana dva nova ukrepa, in sicer toplotna izolacija tal in vgradnja prezračevanja z vračanjem toplote odpadnega zraka (kot skupna naložba v stavbi), namesto ukrepa obsežne energetske prenove pa je priznana višja spodbuda za izvedbo najmanj treh ukrepov. V skladu z novimi materiali, tehnikami in usmeritvami zakonodaje so nekoliko poostrene tudi zahteve glede toplotne prevodnosti izolacije.

Poziv razširja definicijo socialno šibkih oseb

V okviru novega javnega poziva 67SUB-OBPO19 je na voljo 3,6 milijona evrov sredstev za nepovratne finančne spodbude, ki se bodo poleg večstanovanjskih stavb dodeljevale tudi za stanovanjsko-poslovne in poslovne stavbe z več lastniki. Do spodbud so skladno s pozivom upravičene stavbe, ki so zgrajene pred 1. 7. 2010 (prej pred 1. 1. 2003).

Spodbude so namenjene fizičnim in vsem pravnim osebam zasebnega prava. Poziv razširja definicijo socialno šibkih oseb: poleg tistih, ki imajo odločbo o denarni socialni pomoči, so do 100 % subvencije odslej upravičeni tudi prejemniki varstvenega dodatka.

Za izvedbo večine ukrepov je odslej potrebno izdelati projektno dokumentacijo za izvedbo gradnje, pri izvedbi pa mora biti skladno z **Gradbenim zakonom** zagotovljen nadzor.

Več o tem: www.energetika-portal.si

DL: Metliški obrtniki pričakujejo ugodno podjetniško klimo

4.6.2019 | 14:00

Člani Območne obrtno-podjetniške zbornice Metlika upajo, da bodo v občini naklonjeni malemu gospodarstvu – Urejali bodo gospodarsko-podjetniške cone pri Pildu, Beti in v Gradcu – Na občini hkrati z gradnjo tretje razvojne osi pričakujejo tudi metliško obvoznico – Priznanja jubilentom

Tatjana Adlešič in Jožica Bajuk z Alojzijem Črničem, ki je obrtnik že 40 let. (Foto: M. B. J.)

Območna obrtno-podjetniška zbornica Metlika sodi med manjše v državi. Vanjo je vključenih 180 obrtnikov in podjetnikov, pri katerih je zaposlenih 700 ljudi. Največ se jih ukvarja z gostinstvom, prometom, kovinarstvom in **gradbeništvom**. Spodbudno je, da se je lani v zbornico na novo vpisalo 17 podjetnikov, torej štirikrat več, kot jih je iz nje izstopilo.

Na nedavnem letnem zboru je pestro delo v zbornici predstavila Tatjana Adlešič, ki je predsednica postala lani. Med drugim je dejala, da od župana Darka Zevnika in občinskih svetnikov pričakuje, da bodo naklonjeni malemu gospodarstvu, da jih bodo povabili k sodelovanju v raznih organih in da bodo sprejemali odločitve, ki bodo pripomogle k ugodnejši podjetniški klimi v metliški občini.

Direktorica metliške občinske uprave Mirjana Adlešič je predstavila načrte za gradnjo tretje razvojne osi proti Beli krajini in urejanje gospodarsko-poslovnih con v občini. Medtem ko naj bi cesto od avtoceste do Osredka pri Revozu začeli graditi že letos, pa naj bi čez nekaj mesecev objavili tudi prve javne razpise za

izdelavo projektne dokumentacije za 12-kilometrski odsek štiripasovne hitre ceste z dvocevnim predorom pod Gorjanci od Osredka do Malin. »Ministrici za infrastrukturo Alenki Bratušek smo pred približno mesecem dni poslali predlog, da bi hkrati z gradnjo ceste proti Beli krajini gradili tudi metliško obvoznico. Dobili smo odgovor, da je o tem še preuranjeno govoriti, ker se je treba najprej odločiti, kakšna naj bi bila obvozna cesta, in določiti stične točke s Hrvaško,« je povedala Adlešičeva, ki je govorila tudi o urejanju gospodarsko-poslovnih con v občini.

Druga faza urejanja cone pri Pildu, ki naj bi jo začeli prihodnje leto, končali pa leto pozneje, bo stala 1,5 milijona evrov. Zanj imajo odobrenega pol milijona evrov nepovratnega evropskega denarja, prav toliko bo občina dobila tudi za komunalno opremljanje in dve novi dostopni cesti v poslovni coni Beti. Ta naložba bo stala dobrih 600.000 evrov, na pomoč bo priskočila tudi metliška občina. Tudi v gospodarski coni Gradac bodo uredili novo dostopno cesto, saj zdaj poteka skozi stanovanjsko naselje. Letos bodo odkupili zemljišča, v prihodnje pa bodo poleg dostopne ceste zgradili še priključek na državno cesto. Za to investicijo bodo odšteli dobrih 600.000 evrov.

Tatjana Adlešič je ob tem dodala, da so z zbornice predlagali županu, naj se v conah pri Pildu in Beti dovoljena stopnja pozidanosti zemljišč spremeni s 50 na 70 odstotkov. S tem bodo tudi bolj izkoriščene stavbe. Martina Nemanič z občinske uprave je seznanila obrtnike in podjetnike o različnih subvencijah, sofinanciranju in razpisih, na katere se lahko prijavijo.

Tatjana Adlešič in sekretarka zbornice Jožica Bajuk sta izročili tudi jubilejna priznanja za delo v obrtništvu in podjetništvu. Za 10-letno delo so jih prejeli Branka Bračika Polak iz frizerskega salona Branka, Elmedin Hodžić, ki ima

zidarstvo in fasaderstvo, Barbara Orlič iz Barbi konfekcije, Toni Pezdirc iz Avto Pezdirc in Matej Ramuta iz Keramonta. Za 20 let dela v obrtništvu si je prislužil jubilejno priznanje Roman Šuštarč, ki se ukvarja s polaganjem kamnov in teracerstvom. 40 let pa je obrtnik avtoprevoznik Alojzij Črnič.

Članek je bil objavljen v 12. številki Dolenjskega lista 21. marca 2019

M. Bezek Jakše

Teš Lani Še Poglobil Izgubo

Avtor: Urednik Datum: 4. Jun 2019

GOSPODARSTVO SLOVENIJA

Termoelektrarna Šoštanj (Teš) je lani še poglobila čisto izgubo. Potem ko je ta v letu 2016 znašala 47,2 milijona evrov, v letu 2017 pa 32,6 milijona evrov, se je lani povzpela na 58,5 milijona evrov, je razvidno iz nerevidiranih podatkov, objavljenih v bazi ponudnika poslovnih podatkov Bisnode.

Izguba iz poslovanja Teša je lani znašala 33 milijonov evrov (leto prej 5,8 milijona evrov, v letu 2016 pa 14,7 milijona evrov), dobiček iz poslovanja pred amortizacijo (EBITDA) pa se je s predlanskih 30,3 milijona evrov lani znižal na 22,2 milijona evrov, kar je malenkost nad tistim v letu 2016.

Prihodki Teša so bili v primerjavi z letom 2017 lani nižji za približno osem milijonov evrov in so nanesti 196,8 milijona evrov.

Medtem ko Teš zadnja leta konstantno znižuje število zaposlenih – lani jih je bilo 306.440 -, finančne obveznosti rastejo. Termoelektrarna je imela konec lanskega leta za 43 milijonov evrov kratkoročnih finančnih obveznosti, kar je približno toliko kot v letu 2017, dolgoročne finančne obveznosti pa so narasle za več kot 20 milijonov na 567 milijonov evrov.

Teš, v okviru katerega deluje tudi razvpiti šesti blok, od marca začasno vodi Mitja Tašler, ki je bil na ta položaj za največ pol leta oz. do imenovanja novega direktorja imenovan po tem, ko je iz osebnih razlogov s položaja odstopil Arman Koritnik.

Teš 6, ki ima sicer 40-letno življenjsko dobo, je začel poskusno obratovati junija 2015, zaradi visoke vrednosti projekta njegove **graditve**, ki je z začetnih 600 milijonov evrov poskočila na 1,428 milijarde evrov, pa je že od začetka vzbujal dvome o upravičenosti, ekonomičnosti in transparentnosti.

Teš je delovanje šestega bloka pahnilo v visoko izgubo, v težavah se je vmes znašel tudi Premogovnik Velenje, vse to pa še danes bremeni poslovanje krovne skupine Holding Slovenske elektrarne (HSE).

Šesti blok se sicer sooča z več načrtovanimi in nenačrtovanimi ustavitvami. Aprila letos je bil načrtno ustavljen, saj so potekala vzdrževalna dela. To je bila letos prva zaustavitev Teša 6, potem ko lani naprava približno dva meseca ni obratovala zaradi garancijskih del, rednega remonta in ob koncu leta tudi požara.

Bolj pestro je bilo dogajanje v Tešu leta 2017 in 2016, ko je bila šestica zaradi okvar in celo načrtne poškodbe večkrat zaustavljena. (sta)